

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-1162

7.12.2021

Protector Forsikring ASA

Sykeforsikringer/barnekasko

Ufør– forsikringstilfellets inntreden – varig – aldersfradrag.

Forsikrede (f. 29.6.71) skadet seg ved to hendelser på sykkel i 2017. Han ble sykemeldt og var ikke på jobb etter hendelsene. Konklusjonen i sluttrapport 6.7.20 etter avklaringstiltak 10.2.20 til 28.6.20 var at forsikrede ikke hadde arbeidsevne forenlig med deltakelse i ordinært arbeidsliv. Fastlegen anså videre den nedsatte arbeidsevnen og funksjonsnedsettelsen som varig i legeerklæring ved arbeidsuførhet 3.8.20. Nav innvilget søknad om uføretrygd fra 1.10.20. Selskapet erkjente ansvar for 100 % uførhet og la til grunn at forsikringstilfellet inntraff på uføretrygdtidspunktet, noe som medførte et aldersfradrag på 15 %. Forsikrede anførte at tilstanden ble anslått å være varig og dermed at forsikringstilfellet inntraff senest den 28.6.20, hvilket innebar aldersfradrag på 10 %. Saken reiste spørsmål om det var benyttet riktig aldersfradrag og grunnbeløp ved utbetaling av dekningen for ervervsmessig uførhet. Etter nemndas vurdering var det først i fastlegens erklæring 3.8.20 at arbeidsevnen ble ansett som varig nedsatt. Selskapets hadde dermed benyttet rett grunnbeløp og aldersfradrag ved oppgjøret og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (produksjonsmedarbeider, f. 29.6.71) meldte 4.1.18 om to fritidsulykker datert hhv. 1.6.17 og 26.10.17:

1.6.17: "Syklet i skogen. Feilberegnet størrelsen på ett hopp og falt på venstre side. Knuste venstre krageben. Ble operert mandag 5. juni Ble skrevet ut tirsdag 6. juni Har plate i skulderen pr. dd"

26.10.17: "Syklet på gang og sykkelsti og kom borti fotgjenger med styre. Grunnet kraftig nedbremsing og tverrstilling av styret stupte jeg i asfalten med hode / skulder først. Knuste tommel høyre side. Knakk skulderblad høyre side. Knakk noen ribben. Knakk en del ben øverst i ryggen"

Selskapet registrerte hendelsene i 2017, uten at det ble foretatt ytterligere.

Av infotrygd fremgikk at forsikrede var arbeidsufør fra og med 26.10.17, med sykepengeutbetaling fra 13.11.17 til 16.3.18 og ny arbeidsufør dato 6.4.18 med sykepengeutbetaling fra 6.4.18 til 11.12.18.

Av arbeidsevnevurdering datert 11.12.18 fremgikk:

Forhold som påvirker dine muligheter:

(...) NAV vurderer at det er din sammensatte helsesituasjon som gjør at du ikke kan være i arbeidsrettet aktivitet nå.

(...)

Resultat og veien videre:

Med bakgrunn i din sammensatte helsesituasjon, klarer du ikke å være i arbeidsrettet aktivitet. Du er avhengig av behandling for å bedre din funksjons og arbeidsevne. Sammen med deg vil NAV i tiden fremover kartlegge og avklare om du kan komme tilbake i din nåværende stilling hos din arbeidsgiver eller om det vil være nødvendig å vurdere muligheter hos andre arbeidsgivere. Det kan være hensiktsmessig med

arbeidsrettete tiltak både i forhold til retur til arbeidsgiver eller overgang til annen arbeidsgiver eller annet yrke. NAV vurderer at du har fått din arbeids og funksjonsevne nedsatt på grunn av sykdom, og at det er en klar sammenheng mellom din nedsatte arbeidsevne og funksjonsevne.

Nav innvilget AAP fra 12.12.18 til 11.12.19, jf. vedtak 13.1.19. Der fremgikk at arbeidsevnen "ble redusert med 50 prosent eller mer fra 26. oktober 2017".

I spesialisterklæring skrevet av psykolog ved DPS 20.2.19 fremgikk at utredningen viste minimale psykiske vansker, og at tidligere trekk av angst/depresjon var knyttet til erkjennelsen over ikke å lenger kunne fungere i jobb. Ulykkene medførte "skader som vanskeliggjør tilbakeføring til arbeidslivet", bl.a. med hukommelsen og andre kognitive funksjoner og fysiske smerter. "Skadene sees på som permanente, de kan ikke behandles tilbake til normal fungering. Det ansees derfor som lite hensiktsmessig at pas skal ut i arbeidstiltak." Forsikrede ble gitt diagnosene F43.21 vedvarende depressiv reaksjon og F34.1 Dystymi.

Nav forlenget AAP fra 12.12.19 til 11.12.20, jf. vedtak 12.11.19.

I sluttrapport etter avklaringstiltak 10.2.20 til 28.6.20, som ikke var datert av rapportskriver ved underskriften, men påstemplet "06.07.2020 (...)", fremgikk blant annet:

(...)

Konklusjon av avklaring:

I etterkant av deltakers tiltaksgjennomføring konkluderes det med at deltaker ikke har arbeidsevne forenlig med deltakelse i et ordinært arbeidsliv. Konklusjon bygger på utfallet av aktiviteter gjennomført i tiltaksperioden.

(...)

Fastlegen fylte ut legeerklæring ved arbeidsuførhet 3.8.20 og oppga da Depresjon som hoveddiagnose og Nakke symptomer/plager som bidiagnose. Under pkt. 5 og 6 vurderte legen at forsikrede ikke kunne gjenoppta tidligere arbeid eller ta annet arbeid, og at den nedsatte arbeidsevnen og funksjonsnedsettelsen var "Varig". Under pkt. 8 fremgikk:

(...) Dette virker som et sammensatt problem, med både nakkesmerter/hodepine, og konsentrasjonproblemer. I tillegg er dystymien/depresjonen kronisk tilstede og gjør det vanskelig for ham å klare noen jobb. I tillegg har han sine kroniske nakkesmerter som også vanskeliggjør hans søvn og konsentrasjon. Alt dette bidrar til en ond sirkel, som bidrar til å gjøre hans psykiske helse dårligere. Pasienten, psykologen og NAV har i et møte blitt enige om at pasientens helsetilstand ikke vil bli bedre ifht arbeidsførhet, og det blir da enighet om at det skal søkes om arbeidsuførhet for pasienten. Sender derfor en ny erklæring. (...)

Av Navs arbeidsevnevurdering 30.8.20 fremgikk under Resultat og veien videre: "(...) NAV vurderer at det er grundig dokumentert over tid at du har fått din arbeids -og funksjonsevne nedsatt på grunn av sykdom/skade slik beskrevet over, og at arbeidsevnen din er vesentlig og varig redusert i forhold til ethvert yrke."

Nav innvilget søknad om uføretrygd fra 1.10.20, jf. vedtak 10.9.20.

Forsikrede tok kontakt med selskapet på nytt 14.9.20, da han hadde blitt 100 % ufør og var av den oppfatning at dette skyldes hendelsen 26.10.17.

Selskapet utbetalte ménerstatning under fritidsulykkesforsikringen, men avslo krav om erstatning som følge av uførhet, jf. brev 15.2.21. Selskapet opprettet imidlertid en sak under dekningen Annen sykdom, og erkjente ansvar for 100 % uførhet 14.4.21. Det la til grunn at forsikringstilfellet inntraff på uføretrygdtidspunktet, altså 1.10.20. Det ble foretatt et aldersfradrag på 15 % da han var tre år eldre enn 46 år på forfallstidspunktet.

Forsikrede har i det vesentlige anført at erstatningen må beregnes ut fra et annet tidspunkt enn det selskapet benytter. Ved beregning av aldersfradrag og grunnbeløp skal tidspunktet da

forsikringstilfellet inntraff benyttes, jf. vilkårenes pkt. 7.2.2. Etter vilkårenes pkt. 2.7 inntraff forsikringstilfellet da han hadde vært 50 % ufør i en sammenhengende periode på 2 år som følge av sykdommen og den var bedømt til å være varig. Han ble sykmeldt den 26.10.17 og var da sammenhengende arbeidsufør i 2 år frem til 26.10.19. Spørsmålet er derfor når uførheten må anses å være "bedømt å være varig". Etter nemndspraksis er det ikke avgjørende når vedtak om uføretrygd foreligger, jf. FinKN-2016-274, men fra det tidligere tidspunkt da det foreligger legeerklæring, arbeidsutprøving e.l. som fastslår at skadelidte er ferdig utredet og at tilstanden anslås å være varig. Se også avgjørelse 2016-391 og 2020-202. Det er tilstrekkelig at man anses som minst 50 % ufør og at vurderingen av varighet må relatere seg til dette. Forsikringstilfellet inntraff senest den 28.6.20, ved fullført arbeidsavklaring, og aldersfradraget må hensynta dette, dvs. at det kun foretas 10 % reduksjon i erstatningen og ikke 15 % slik selskapet har lagt til grunn.

Selskapet har i det vesentlige anført at det er benyttet riktig aldersfradrag og grunnbeløp (G). Forsikringstilfellets inntreden er det avgjørende tidspunktet for fastsettelsen av både aldersfradraget og for hvilket grunnbeløp (G) som skal benyttes, jf. vilkårenes pkt. 2.7 og 7.1.2. Forsikringstilfellets inntreden er på det tidspunkt forsikrede har vært minst 50 % ervervsufør i en sammenhengende periode på 2 år, som følge av sykdommen, og ervervsuførheten er bedømt å være varig, jf. pkt. 2.7. Varighetskravet anses ofte oppfylt, når dette er fastslått i en spesialisterklæring, arbeidsevnevurdering eller legeerklæring ved ervervsuførhet til Nav, jf. sakene forsikrede viser til. I avgjørelse 2020-202, som ligner denne saken, uttalte nemnda at forsikringstilfellet tidligst inntraff da forsikrede sendte legeerklæring ved ervervsuførhet til Nav. Selskapet er av den oppfatning at utførevedtaket viser den endelige vurderingen av forsikredes arbeidsevne og at det er dette tidspunktet som må legges til grunn. Når det gjelder forsikredes anførsel om at det avgjørende tidspunktet er ved arbeidsutprøvingsrapporten, har selskapet vist til at rapporten først forelå 6.7.20. Den er uansett ikke tilstrekkelig til å konkludere med en varig nedsatt arbeidsevne over 50 %.

Subsidiært hevder selskapet at dokumentasjonen som skal danne grunnlaget for at forsikringstilfellet skal være ansett inntruffet på et tidligere tidspunkt, må være av en slik karakter at den foretar en vurdering av hvorvidt skadelidtes arbeidsevne sett i lys av sykdomsbildet, samlet sett, er av en varig karakter. Dette skjer ofte i forbindelse med vurderingen av en uføresøknad, her ved arbeidsevnevurdering 30.8.20. Begge tidspunktene gir et aldersfradrag på 15 % og selskapet opprettholder at det er foretatt riktig utbetaling.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om det er benyttet riktig aldersfradrag og grunnbeløp ved utbetaling av dekningen for ervervsmessig uførhet under Annen sykdomsdekning.

Hvilke situasjoner som gir rett til en utbetaling under en forsikring, avhenger av avtalen som er inngått mellom forsikringstakeren og selskapet, med andre ord vilkårene. Det er kun situasjoner/hendelser som faller inn under forsikringens dekningsområde som gir rett til utbetaling.

Kravstiller, altså forsikrede, har bevisbyrden. Det innebærer at det er forsikrede som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt.

Fra vilkårene siteres:

2.7 Forsikringstilfelle – Annen sykdom

(...)

Tap i fremtidig erverv

Et forsikringstilfelle er å anse som inntruffet på det tidspunkt forsikrede har vært minst 50 % ervervsufør i en sammenhengende periode på 2 år, som følge av sykdommen, og ervervsuførheten er bedømt å være varig. Har slik arbeidsuførhet vart sammenhengende i 5 år, anses den som varig, med mindre spesielle forhold tilsier noe annet.

(...)

7.1.2 Alderstillegg/ aldersreduksjon

Er forsikrede 45 eller 46 år, svarer erstatningen til grunnerstatningen.

- For hvert år forsikrede er over 46 år, gjøres et fradrag som utgjør 5 % av grunnerstatningen.

Erstatningen skal likevel utgjøre minst 10 % av grunnerstatningen.

(...)

Ved erstatningsberegningen benyttes G og alder på forfallstidspunktet jf pkt 9.2.4 og 2.7.

(...)

9.2.4 Tap i fremtidig erverv ved fritidsulykke og Annen sykdom

Erstatning for tap i fremtidig erverv forfaller til betaling når et forsikringstilfelle er inntruffet og krav om erstatning er meldt.

(...)

Forsikringstilfellets inntreden er det avgjørende tidspunktet for fastsettelsen av aldersfradraget, og for hvilket grunnbeløp (G) som skal benyttes, jf. pkt. 2.7 og 7.1.2. Forsikringstilfellet inntraff "på det tidspunkt forsikrede har vært minst 50 % ervervsufør i en sammenhengende periode på 2 år, som følge av sykdommen, og ervervsuførheten er bedømt å være varig", jf. pkt. 2.7. Det er enighet om at toårskravet (og mer enn 50 % ervervsufør) ble oppfylt 26.10.19. Tvistepunktet er når ervervsuførheten ble "bedømt å være varig".

Ordlyden indikerer at en kompetent sakkyndig eller instans (f.eks. Nav) må foreta en vurdering av om uførheten er varig. Hvorvidt kravet er oppfylt beror ifølge nemndspraksis på en konkret vurdering av den fremlagte dokumentasjonen. Kravet anses ofte oppfylt, når det er slått fast i en spesialisterklæring eller arbeidsevnevurdering utarbeidet for Nav, jf. 2016-274. Det samme kan gjelde der det utarbeides legeerklæring ved arbeidsuførhet der uførheten vurderes som varig.

I aktuelle sak kan ikke nemnda se at noen har tatt uttrykkelig stilling til uførhetens varighet før fastlegen vurderte at arbeidsevnen var varig nedsatt i erklæring om arbeidsuførhet datert 3.8.20. Dette var etter at forsikrede fylte år 29.6. Nemnda kan etter dette ikke se at selskapet har brukt feil G eller aldersfradrag.

Forsikrede har anført at det avgjørende tidspunktet er da sluttrapporten etter avklaringstiltak fra 10.2.20 til 28.6.20 ble utferdiget. Nemnda legger til grunn at sluttrapporten er datert 28.6.20. Etter nemndas syn tar ikke denne rapporten uttrykkelig stilling til varigheten av forsikredes uførhet, herunder varigheten av forsikredes arbeidshemmende plager.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).